

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/1997 vp

Hallituksen esitys laiksi veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä syyskuuta 1997 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen 104/1997 vp laiksi veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta.

Jaostokäsittely

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Erkki Laanterä, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Arja Manner, oikeusministeriö
- apulaisjohtaja Kari Immonen Verohallitus,
- lainopillinen asiamies Anna Lundén, Suomen Yrittäjät ry
- veropoliittinen asiamies Seija Karttunen, Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliitto
- varatoimitusjohtaja Pauli K. Mattila, Keskuskauppakamari
- professori Heikki Niskakangas.

HALLITUKSEN ESITYS

Vuoden 1996 alussa voimaan tulleessa veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään veronmaksun laiminlyönnille laskettavasta veronlisäyksestä ja viivekorosta. Veronlisäys ja viivekorko ovat määrältään Suomen Pankin vuosittain vahvistama viivästyskoron viitekorko lisättynä yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Viivästyskoron viitekorko oli 6 prosenttia vuonna 1996 ja on kuluvana vuonna 4 prosenttia. Veronlisäyksen ja viivekoron korkotaso on siten nykyi-

sin 13 prosenttia. Ne eivät ole tuloverotuksessa vähennyskelpoisia.

Hallitus ehdottaa, että veronlisäyksen ja viivekoron laskentaperustetta alennetaan 2 prosenttiyksiköllä. Veronlisäys ja viivekorko olisi siten Suomen Pankin viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä eli nykyisen korkotason mukaan laskettuna 11 prosenttia. Se olisi siten sama kuin korkolain mukainen viivästyskorko tilanteessa, jossa korosta ei ole sovittu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa, että ehdotuksen mukainen veronlisäyksen ja viivekoron taso eli 11 prosenttia on tällä hetkellä vallitsevissa olosuhteissa varsin korkea. Se vastaa kuitenkin yleistä korkolain mukaista korkotasoa. Viimeksi mainittu korko on useimmiten tuloverotuksessa vähennyskelpoinen, joten tosiasiallinen viivästyskoron korkotaso on tällöin alhaisempi. Valiokunnan käsityksen mukaan tasapuolisuusnäkökohdat edellyttävät, että verotuksen viivästyseuraamukset säilytetään tuloverotuksessa vähennyskeltomina. Valiokunnan käsityksen mukaan nyt käsiteltävien viivästyseuraamusten ehdotettu taso turvaa veronsaajien intressit eikä myöskään ole kohtuuton veronmaksajien kannalta.

Valiokunta toteaa, että Suomen mahdollinen osallistuminen talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen edellyttää koron määräytymisen perusteita koskevien säännösten tarkistamista, koska koron määräytymistä ei enää voitaisi kytkeä Suomen Pankin vahvistamaan viitekorkoon.

Tätä muutosta valmisteltaessa valiokunta korostaa, että uudessa järjestelmässä koron tulisi määräytyä siten, että viivästyskorko ottaen huomioon sen vähennyskeltottomuuden olisi kohtuullinen suhteessa yleiseen korkotasoon, mutta kuitenkin niin korkea, että se riittävästi kannustaa verojen oikea-aikaiseen suorittamiseen. Koron tulisi myös vaihdella riittävän samanaikaisesti ja riittävästi yleisen korkotason muutosten kanssa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä sellaisenaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Kari Rajamäki /sd
jäs. Ulla Anttila /vihr
Pirjo-Riitta Antvuori /kok
Asko Apukka /vas
Timo Ihämäki /kok
Bjarne Kallis /skl
Reijo Laitinen /sd
Markku Lehtosaari /kesk
Håkan Malm /r
Mats Nyby /sd

Virpa Puisto /sd
Maija Rask /sd
Jukka Roos /sd
Kimmo Sasi /kok
Oiva Savela /kok
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /kesk
vjäs. Raimo Liikkanen /kesk
Matti Saarinen /sd.

VASTALAUSE

Hallituksen esityksessä 104/1997 vp hallitus ehdottaa, että veronlisäyksen ja viivekoron nykyistä määrää alennetaan kahdella prosenttiyksiköllä. Hallitus perustelee esitystään yleisen korkokannan alenemisella. Luottojen keskiporkko on vuodesta 1992 laskenut 12 prosentista alle kuuden prosentin.

Vuonna 1996 eduskunta hyväksyi pönnen (HE 202/1996 vp), jossa edellytettiin, että valtiovarainministeriön on selvitettävä korkeaan korkotasoon liittyvät kysymykset.

Verotuksen oikeusturvatyöryhmä on tehnyt esityksen korkotason kohtuullistamisesta 4 prosenttiyksiköllä, joka käytännössä tarkoittaisi nykyisen 13 prosentin suuruisen korkotason laskemista 9 prosenttiin.

Kun veronlisäykseen ja viivekorkoon ei saa liittyä mitään sanktioita, vaan niiden ainoana tarkoituksena on ja pitää olla veron oikea-aikainen suorittaminen, korkomenetyksen kattaminen ja perimisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen.

Jos veronmaksu pyritään välttämään vilpillisin keinoin, siitä rangaistaan erikseen enintään 100 prosentin veronkorotuksella.

Jo 9 prosentin verotuksessa vähennyskellvoton korko on niin suuri, että vain maksu- ja velanottokeyvyytön jättää sen takia veronsa maksamatta.

Koska 9 prosentin suuruinen korko turvaa veron oikea-aikaisen suorittamisen, kattaa korkomenetykset ja korvaa perimisestä aiheutuneet kustannukset, esitämme,

että hallituksen esitys veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta saisi seuraavan sanamuodon:

2 §

Veronlisäys

Omaaloitteisesti suoritettavan veron maksamatta jättämisen tai maksun viivästymisen vuoksi sekä jälkiverotuksen toimittamisen yhteydessä lasketaan verolle veronlisäys. Se on määrältään Suomen Pankin vuosittain vahvistama viivästyskoron viitekorko lisättynä *viidellä* prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 20 markkaa. Veronlisäys lasketaan verolle täysin markoin siten, että täydet markat ylittävää osuutta ei oteta huomioon.

4 §

Viivekorko

Maksuunpannulle ja maksettavaksi erääntyneelle maksamattomalle verolle lasketaan viivekorko, joka on määrältään Suomen Pankin vuosittain vahvistama viivästyskoron viitekorko lisättynä *viidellä* prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 20 markkaa. Viivekorko lasketaan täysin markoin siten, että täydet markat ylittävää osuutta ei oteta huomioon.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1997

Bjarne Kallis /skl
Markku Lehtosaari /kesk

Jukka Vihriälä /kesk
Raimo Liikkanen /kesk.

